

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **V. T. L.**, zast. Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV 49450-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 3. 2018, č. j. 30 A 111/2017 - 71,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 4.114 Kč k rukám jejího zástupce, advokáta, Mgr. et Mgr. Marka Čechovského, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV-49450-4/SO-2017, žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí ze dne 28. 2. 2017, č. j. OAM-3688-51/ZR-2011, kterým Ministerstvo vnitra (dále jen „prvoinstanční orgán“) zrušilo platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně podle § 87l odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (výrok I) a udělilo žalobkyni výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II).

[2] Prvoinstanční orgán v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně získala povolení k trvalému pobytu na základě účelového sňatku s J. K. Poukázal na usnesení ze dne 25. 1. 2010, č. j. 34 T 305/2009 - 101, kterým Okresní soudu v Liberci podle § 314c odst. 1 písm. b) ve spojení s § 172 odst. 2 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, zastavil trestní stíhání J. K. pro podezření, že v Chrastavě, okres Liberec, dne 28. 7. 2007 za částku 10.000 Kč uzavřel sňatek se státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky V. T. L., nar. X, přičemž věděl, že jmenovaná uzavírá sňatek za účelem legalizace pobytu na území České republiky, čímž měl spáchat trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 171d odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění účinném do dne 31. 12. 2009. Prvoinstanční orgán vysvětlil, že okresní soud nezastavil trestní stíhání proto, že skutek nebyl prokázán, avšak proto, že J. K. již byl ve výkonu trestu odnětí svobody za jinou trestnou činnost, plně se k účelovému sňatku doznal a okresní soud považoval již dříve uložený trest odnětí svobody s podmíněným odkladem za dostatečný. Prvoinstanční orgán pořídil do vlastní spisové dokumentace kopii spisu ve věci sp. zn. 34 T 305/2009, přičemž poukázal na protokol o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009, ve kterém J. K. popsal, že jeho sňatek s žalobkyní byl účelový a dostal za něj zaplaceno. Žalobkyně se potřebovala vdát, aby získala české občanství. J. K. vypověděl, že žalobkyni nikdy před svatbou neviděl a nikdy spolu nebydleli. Tyto skutečnosti jmenovaný zopakoval i ve správním řízení. Vzhledem k tomu, že nereagoval na předvolání, prvoinstanční orgán jej vyslechl v postavení svědka bezprostředně po předvedení příslušníky policie, aniž by o tom mohl s dostatečným předstihem vyrozumět dotčené osoby. Prvoinstanční orgán vysvětlil, že se jednalo o neodkladný úkon, který by jinak mohl být zmařen. Žalobkyně ve správním řízení vypověděla, že se s J. K. seznámili přibližně v květnu roku 2007 v restauraci či baru v Liberci a ke svatbě se rozhodli po tříměsíční známosti. Žalobkyně panu K. sice rozuměla jen málo, avšak domluvili se pomocí rukou. Nedokázala uvést, čím se J. K. v předmětné době živil, popřípadě, jestli vůbec pracoval, vzala si jej však proto, že jí slíbil lepší zaměstnání. Svatbu organizoval J. K., snubní prsteny ani svatební hostinu neměli. Ve společné domácnosti žili přibližně měsíc po svatbě, poté žalobkyně zjistila, že J. K. nepracuje a nemá žádné peníze, tak se s ním přestala stýkat. Podle prvoinstančního orgánu tedy žalobkyně přiznala, že s J. K. žila pouze měsíc, aniž by věděla cokoliv o jeho minulosti. Nadto, veškeré kontakty s ním ukončila ihned poté, co získala povolení k trvalému pobytu. Prvoinstanční orgán odmítl provést důkaz svědeckou výpovědí druha žalobkyně s odůvodněním, že nemá pochybnosti o jejich partnerském vztahu. Podle prvoinstančního orgánu žalobkyně v České republice nežije řádným životem, neboť v minulosti ji již Okresní soud v Děčíně pravomocně odsoudil k trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem v trestní věci sp. zn. 4 T 41/2007.

[3] Prvoinstanční orgán dovodil, že zrušení trvalého pobytu žalobkyně může představovat citelnější, nikoliv však nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně žije v České republice od roku 2010 společně se svým druhem a má dvě dospělé dcery ve Vietnamu. Nelze přehlédnout, že povolení k trvalému pobytu získala na základě účelového obcházení zákona a že navzdory délce pobytu v České republice potřebovala v řízení tlumočníka. Nadto prvoinstanční rozhodnutí žalobkyni nebrání získat pobytové oprávnění na území České republiky.

[4] Žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí připomněla rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2015, č. j. 1 Azs 224/2014 - 35, a připustila, že prvoinstanční orgán závažně zasáhl do práv žalobkyně, neboť provedl výslech svědka J. K., aniž by jí poskytl příležitost se tohoto procesního úkonu zúčastnit. Podle žalované se však ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013 - 24, nejednalo o takovou procesní vadu, která by mohla mít za následek nezákonnost prvoinstančního rozhodnutí. Z doznání J. K. i z výslechu žalobkyně je podle žalované zjevné, že jejich sňatek byl účelový. Žalovaná v této souvislosti poukázala na výpověď J. K. v trestním řízení a na usnesení Okresního soudu v Liberci v trestní věci sp. zn. 37 T 305/2009. Porovnáním výpovědi žalobkyně a doznání J. K. žalovaná zjistila, že došlo k naplnění některých kritérií uvedených ve Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států k posuzování účelovosti manželství. Žalobkyně nebyla schopná uvést základní údaje o J. K.; neznala jeho příjmení ani rok narození, nevěděla, jestli v dané době pracoval. Bývalí manželé nemluví společným jazykem a neshodli se v okolnostech prvního setkání, v důvodu svatby nebo ve společném soužití. Nadto, o účelovosti sňatku svědčí i to, že jej žalobkyně uzavřela v době, kdy proti ní bylo vedeno trestní stíhání ve věci sp. zn. 4 T 41/2007 a hrozilo tak, že jí správní orgán zruší či neprodlouží povolení k dlouhodobému pobytu.

[5] Žalovaná konstatovala, že prvoinstanční orgán žalobkyni podrobně vyslechl a není zřejmé, jaké skutečnosti by měly být prokázány výslechem jejího druha. Prvoinstanční orgán nepochybil, když navržené důkazy neprovedl. Žalovaná odmítla, že by prvoinstančním rozhodnutím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Vysvětlila, že žalobkyně neovládá český jazyk, což svědčí o nízkém stupni její integrace do české společnosti. Na druhou stranu, žalobkyně se může vrátit do Vietnamu, kde má dvě dospělé dcery i rodiče a kde žila 34 let. Žalobkyně ovládá vietnamský jazyk i reálie. V České republice sice žalobkyně podnikala, živnost však přerušila již dne 1. 9. 2007 a ukončila dne 30. 6. 2008, přičemž v souvislosti s podnikáním se dopustila trestného činu, za který byla pravomocně odsouzena. Nové živnostenské oprávnění získala až od roku 2012, což nesvědčí o její ekonomické integraci na území České republiky. Žalobkyně sice společně se svým druhem založila B. s.r.o., to však až po zrušení platnosti jejího trvalého pobytu. Nadto, společníkem a jednatelem uvedené obchodní společnosti je druh žalobkyně, a její účast na podnikatelských aktivitách tak není nezbytně nutná. Žalovaná podotkla, že žalobkyni nic nebrání provozovat obdobnou ekonomickou aktivitu i v zemi jejího původu. Konečně, druh žalobkyně má vietnamské státní občanství a v České republice pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. S žalobkyní tedy může i nadále zůstat v kontaktu. Žalovaná k námitce potvrdila, že právo pobývat na území cizího státu není základní lidské právo, přičemž poukázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 11. 2003, sp. zn. IV. ÚS 462/03, a ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. II. ÚS 59/06. Zjevná nepřesnost prvoinstančního orgánu při označení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ze strany Ministerstva vnitra nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.

[6] Rozsudkem ze dne 21. 3. 2018, č. j. 30 A 111/2017 - 71, Krajský soud v Plzni zrušil prvoinstanční rozhodnutí i rozhodnutí napadené žalobou a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku neshledal, že by při výslechu svědka J. K. hrozilo nebezpečí z prodlení. Skutečnost, že se svědek v minulosti opakovaně nedostavil k výslechu, nemohla být sama o sobě důvodem k tomu, aby prvoinstanční orgán žalobkyni nevyrozuměl o předvedení svědka. Podle krajského soudu postupem prvoinstančního orgánu došlo k procesní vadě, která však v rozporu se závěrem žalované mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

[7] Krajský soud shrnul, že „[ž]*alovaná se domnívá, že stav věci ve smyslu ust. § 3 správního řádu je dostatečně zjištěn a podložen doznáním bývalého manžela žalobkyně pana J. K. (v protokolu o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009), usnesením Okresního soudu v Liberci o zastavení trestního stíhání bývalého manžela ze dne 25. 1. 2010 č. j. 37 T 305/2009-101 a výslechem žalobkyně. Soud je na rozdíl od žalované toho názoru, že ani tyto podklady dostatečně nenapomáhají ke zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu. Žalobce nebyl v trestním řízení probíhajícím u Okresního soudu v Liberci, ve kterém byl stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, pravomocně uznán vinným ze spáchání tohoto trestného činu. Usnesení o zastavení trestního stíhání ze dne 25. 1. 2010 č. j. 37 T 305/2009-101 pak nemůže takovýto rozsudek nahradit a samo o sobě neprokazuje, že žalobkyně uzavřela manželství s panem J. K. účelově resp., že byl spáchán trestný čin, pro který byl J. K. stíhán. Skutečnosti obsažené v citovaném usnesení o zastavení nejdou ani podpořit skutečnostmi zjištěnými v záznamech o podání vysvětlení, které byly sepsány s osobami vyslechnutými v rámci trestního řízení a které jsou založené v přiloženém trestním spise. Tyto úřední záznamy totiž nelze použít ve správním řízení jako důkazní prostředek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010 č. j 1 As 34/2010 - 73). Správním orgánem zjištěný skutkový stav nemůže dostatečným způsobem doložit ani protokol o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009 obsažený v přiloženém trestním spise, ve kterém J. K. vypověděl, že sňatek s žalobkyní byl uzavřen účelově. Na základě této výpovědi nebylo následně pravomocně rozhodnuto o vině J. K. za spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území a nemůže tak doložit skutkový stav věci takovým způsobem, aby o něm nevyvstaly důvodné pochybnosti.*“

[8] Krajský soud vysvětlil, že ze správního spisu jsou zřejmé rozdíly mezi výpovědí žalobkyně a svědka J. K. Konfrontace svědka s dotazy žalobkyně by tak mohla pomoci zjistit stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Za dané situace však správní orgány žalobkyni upřely možná dokonce jedinou možnost, jak prokázat její tvrzení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[9] Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost. V ní namítla, že § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nestanoví závazné podklady pro vydání rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. K vydání prvoinstančního rozhodnutí proto nebylo nezbytné trvat na provedení výslechu svědka, avšak postačovalo provedení jiných důkazních prostředků. Stěžovatelka připustila, že prvoinstanční orgán provedl výslech svědka J. K. v rozporu se zákonem, poukázal však na

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013 - 24, a konstatoval, že výrok prvoinstančního rozhodnutí i tak odůvodňovaly další podklady, a to zejména protokol o výslechu podezřelého, výslech žalobkyně a usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 25. 1. 2010, č. j. 37 T 305/2009 - 101. Stěžovatelka odmítla, že by naposledy uvedené usnesení nemohlo sloužit jako důkaz. Uvedla, že se jedná o veřejnou listinu potvrzující pravdivost toho, co je v ní uvedeno, tedy, že se stěžovatel přiznal k trestnému činu podle § 171d odst. 1 trestního zákona, kterého se měl dopustit tím, že uzavřel s žalobkyní sňatek za odměnu 10.000 Kč, aby tak žalobkyně získala pobytové oprávnění v České republice. V této souvislosti poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 4 Ads 94/2011 - 51, k podmíněnému zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu. Stěžovatelka namítla, že ve správním řízení byla oprávněna provést důkaz protokolem o výslechu podezřelého z jiného řízení, přičemž poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 423/2017 - 23. Žalobkyně měla možnost vyjádřit se k doznání J. K. i k usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne ze dne 25. 1. 2010, č. j. 37 T 305/2009 - 101, avšak nevyužila ji a v odvolání ani nenamítla, že by předmětné listiny vznikly v rozporu se zákonem, nebo že by je prvoinstanční orgán opatřil v rozporu se zákonem. V důsledku právního názoru krajského soudu podle stěžovatelky došlo k nedůvodnému zvýhodnění žalobkyně. O účelovosti sňatku svědčí i výpověď žalobkyně, neboť nebyla schopná uvést základní údaje o J. K., přestože se s ním rozvedla teprve v předcházejícím roce. Krajský soud nevysvětlil, proč výpověď stěžovatelky nepostačuje ke zjištění skutkového stavu věci, a jeho rozsudek je v tomto ohledu nepřezkoumatelný. Stěžovatelka zopakovala, že z porovnání doznání J. K. a výpovědi žalobkyně je zjevné naplnění čtyř ze sedmi kritérií podle sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, o právu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, k posuzování účelovosti manželství. Nadto, o účelovosti manželství podle stěžovatelky svědčí i skutečnost, že žalobkyně uzavřela sňatek v době, kdy proti ní bylo vedeno trestní stíhání ve věci sp. zn. 4 T 41/2007, což by jinak mohlo být důvodem ke zrušení či neprodloužení dlouhodobého pobytu. Vzhledem k uvedeným námitkám stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu, přičemž položila otázku, proč vůbec prvoinstanční orgán prováděl důkaz svědeckou výpovědí J. K., když nyní stěžovatelka tvrdí, že to ke zjištění skutečného skutkového stavu věci nebylo potřebné. Žalobkyně namítla, že ve správním řízení nebylo možné použít úřední záznamy o vysvětlení, které je třeba odlišovat od protokolu o výslechu svědka. Usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne ze dne 25. 1. 2010, č. j. 37 T 305/2009 - 101, nedokládá, že došlo k uzavření účelového manželství. Doznání v trestním řízení totiž mohlo být pouhou procesní taktikou J. K. Kdyby okresní soud trestní stíhání nezastavil, nemohl by k doznání vůbec přihlížet. Navíc, ani doznání nezbavilo orgány činné v trestním řízení, a analogicky ani správní orgány, povinnosti zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Žalobkyně dodala, že žalobou napadené rozhodnutí není přiměřené, přičemž vylíčila, že v České republice žije od roku 2004 a má zde silné rodinné, sociální, kulturní a ekonomické vazby. Žije ve společné domácnosti s manželem, který měl

dříve v České republice trvalý pobyt a v současnosti je již občanem České republiky. Tuto skutečnost však správní orgány ignorovaly, přičemž bagatelizovaly ekonomické vazby žalobkyně v České republice. Vzhledem k uvedeným závěrům žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, nebo zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se pro účely nyní posuzované věci zabýval povahou a významem usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 25. 1. 2010, č. j. 34 T 305/2009 - 101, protože jej správní orgány použily jako jeden z podkladů pro závěr, že žalobkyně naplnila skutkovou podstatu § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Okresní soud v uvedeném usnesení aplikoval institut fakultativního zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 314c odst. 1 písm. b) trestního řádu a musel si tak ujasnit toliko předběžnou otázku, jaký trest hrozí obviněnému za trestný čin, pro který je stíhán a porovnat jej s trestem, který mu již byl uložen. Přitom musel zhodnotit, do jaké míry je dán předpoklad odsuzujícího rozsudku, druhu a výše uloženého trestu. (viz DRAŠTÍK, Antonín; FENYK, Jaroslav; et al. *Trestní řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR), k § 172 odst. 2 písm. a) trestního řádu, ISBN 978-80-7552-600-7). Podle Nejvyššího správního soudu okresní soud poukázal na doznání obviněného jako na jednu z okolností, která zakládá předpoklad, že by pokračování v trestním stíhání obviněného vedlo k uložení trestu, který by však byl zcela bez významu vedle trestu, který již byl obviněnému uložen za jiný trestný čin. Vzhledem k tomu, že se jedná toliko o předpoklad, který z povahy věci vyžaduje jiný důkazní standard než odsuzující či zprošťující rozsudek, okresní soud v předmětném usnesení nepostavil na jisto, zda se stal skutek, který orgány činné v trestním řízení kladly za vinu obviněnému J. K. Usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 25. 1. 2010, č. j. 34 T 305/2009 - 101, tak podle Nejvyššího správního soudu lze ve správním řízení prokázat, že se J. K. v trestním řízení doznal ke skutku, že v Chrastavě, okres Liberec, dne 28. 7. 2007 za částku 10.000 Kč uzavřel sňatek se státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky V. T. L., nar. X, přičemž věděl, že jmenovaná uzavírá sňatek za účelem legalizace pobytu na území České republiky. Z uvedeného usnesení však vyplývá právě jen skutečnost, že J. K. v minulosti učinil doznání, nikoliv, že je bez dalšího pravdivé.

[14] Krajskému soudu lze přisvědčit, že úřední záznamy podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73, obecně ve správním řízení nelze použít jako důkazní prostředek. To ostatně vyplývá i z § 137 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Stěžovatelka však v žalobou napadeném rozhodnutí neopřela

své právní závěry o úřední záznam, avšak o protokol policie o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009, č. j. CPUL-147-50/TČ-2009-044040, který policejní orgán pořídil ve zkráceném přípravném řízení v souladu s § 179b odst. 3 trestního řádu a který podle § 314d odst. 2 trestního řádu bylo možné přečíst při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení obdobně jako protokol o dřívější výpovědi obžalovaného podle § 207 odst. 2 trestního řádu. Podle Nejvyššího správního soudu tak správní orgány mohly použít předmětný protokol jako důkazní prostředek i ve správním řízení. Zmíněný protokol však obdobně jako usnesení Okresního soudu v Liberci prokazuje, že J. K. učinil určitá skutková tvrzení, nikoliv však bez dalšího, že jsou pravdivá.

[15] Mezi účastníky řízení podle Nejvyššího správního soudu není sporu, že prvoinstanční orgán provedl důkaz výslechem svědka J. K. v rozporu se zákonem, a ve správním řízení k němu proto nebylo možné přihlížet. Správní orgány se neseznámily s tvrzeními J. K. o skutečnostech, které vnímal vlastními smysly, prostřednictvím svědecké výpovědi podle § 55 správního řádu, avšak zprostředkovně z listinných důkazů, a to za situace, kdy žalobkyně tato tvrzení popřela. Ve správním řízení tak proti sobě stála protichůdná skutková tvrzení, přičemž tvrzení J. K. nebylo možné upřednostnit před tvrzením žalobkyně jen proto, že je učinil v trestním řízení. V takové situaci listinné důkazy neumožňovaly prokázat sporné skutečnosti bez důvodných pochybností. Správní orgány totiž nemohly posoudit pravdivost tvrzení zachycených v listinných důkazech s ohledem na okolnosti, které nelze zachytit písemně, avšak významně doplňují poznatky o jejich pravdivosti, tak jako v případě svědecké výpovědi. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 Ads 56/2007 - 61, konstatoval, že „[...] *možnost správního orgánu použít všech prostředků opatřených v souladu s právními předpisy, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný věci však neznamená, že by si správní orgán mohl zjišťování skutkového stavu v řízení o skončení služebního poměru ulehčit tím, že vyjde úplně nebo v drtivé většině z důkazů pořízených v jiných řízeních se zcela odlišným předmětem, kdy navíc jsou mu známi všichni svědci a nic mu nebrání v jejich vyslechnutí. To pramení z odlišnosti předmětu a tím i cílů a použitých důkazních prostředků v různých typech řízení, nehledě na to, že různé druhy řízení jsou upraveny odlišnými procesními předpisy a práva a povinnosti účastníků řízení se tak v nich mohou lišit, jak již zdůraznil krajský soud. Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2006, č. j. 7 Ca 104/2005 - 26, a ztotožňuje se s krajským soudem v tom, že při zjišťování skutečného stavu věci je potřeba vycházet zejména z původních důkazů; tedy je potřeba vyslechnout svědky i za přítomnosti policisty, s nímž je vedeno příslušné řízení ve věci služebního poměru, aby mohl klást svědkům otázky a měl reálnou možnost vyjádřit se ke skutečnostem, které tito svědci uvádějí.*“ V této souvislosti je třeba také zdůraznit, že žalobkyně v důsledku postupu správních orgánů neměla možnost klást J. K. otázky ke svědecké výpovědi a prokázat, že není věrohodná. Právo účastníka řízení klást během svědecké výpovědi otázky svědkovi vyplývá z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a nelze jej zaměňovat s právem vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Vyjádřením k podkladům rozhodnutí totiž nemusí být možné dosáhnout stejného účelu jako pokládáním otázek při svědecké výpovědi.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že krajský soud nevysvětlil, proč výpověď žalobkyně nepostačuje ke zjištění skutkového stavu věci, a rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Krajský soud totiž zaujal přezkoumatelný názor, že za daných okolností byly správní orgány povinny prokazovat účelovost manželství mezi žalobkyní a J. K. prostřednictvím svědecké výpovědi naposledy jmenovaného, čímž implicitně odmítl, že by ke zjištění skutkového stavu stačila výpověď žalobkyně. Nejvyšší správní soud se s takovým hodnocením ztotožnil. Jakkoliv lze správním orgánům přisvědčit, že výpověď stěžovatelky obsahuje rozpory, a zakládá tak pochybnosti o důvodech, pro které stěžovatelka vstoupila do manželství s J. K., nelze právě jen těmito pochybnostmi prokázat, že tak učinila za účelem obcházení zákona o pobytu cizinců ve smyslu § 87l odst. 1 písm. c) tohoto zákona, jestliže správní orgány mají relativně snadno dostupnou možnost získat svědeckou výpověď bývalého manžela stěžovatelky, J. K., a postavit tak skutkový stav věci na jisto. Ostatně, Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 4. 12. 2014, č. j. 1 Azs 195/2014 - 36, uvedl, že „[s]*právní orgán při posuzování účelového manželství samozřejmě nemůže zcela odhlédnout od jeho obecně předpokládaného účelu či poslání; pokud se posuzované manželství celospolečenskému vnímání institutu manželství vymyká, může to být důležitou indicií naznačující možné obcházení zákona o pobytu cizinců. Prokazování účelovosti manželství je nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a jejich následný život. Tyto otázky zjišťuje především správní orgán prvního stupně při výslechu každého z manželů; použití tohoto důkazního prostředku v případě podezření na účelový sňatek je nanejvýš vhodné, neboť rozhodné skutečnosti zpravidla ani nebude možno zjistit jinak.*“

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto má proti stěžovatelce právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena na základě plné moci advokátem Mgr. Markem Čechovským. Z obsahu spisu vyplývá, že zástupce žalobkyně učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tj. vyjádření ze dne 9. 5. 2018. Za tento úkon náleží zástupci žalobce podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) odměna ve výši 3.100 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k odměně za každý úkon přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů, tj. celkem 3.400 Kč. Zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a má tak nárok na zvýšení náhrady nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem o částku 714 Kč odpovídající dani ve výši 21 %, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celkové náklady řízení

pokračování

žalobkyně tak představuje částka 4.114 Kč. K její úhradě k rukám zástupce žalobkyně byla žalované stanovena přiměřená lhůta třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu